

S.Ü. SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ ÖZEL HUKUK ANABİLİM DALI
2016 / 2017 ÖĞRETİM YILI SORUMLULUK HUKUKU DERSİ FİNAL İMTİHANI

ÖĞRENCİNİN:

ADI SOYADI:.....**NO:**..... **05.08.2017**

TALİMAT: 1) Süre 40 dakikadır. 2) Yanlıklar doğruları götürmez. 3) Mümkünse tükenmez kalem kullanınız. Yanlış işaretlediğiniz cevabın üzerini çizip yanına "iptal" yazınız. 4) Cevapları cevap anahtarı üzerine (X) koyarak işaretleyiniz. 5) Test sorularının her biri 4 puan değerindedir. 6) Mevzuat yasaktır.

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

SORULAR

S. 1. Aşağıdakilerden hangisi akdî sorumluluk için söylenemez?

a) BK. m. 112'de borçlu aleyhine bir kusur karinesi konmuştur. Borçlu bu karinenin aksini ispat etmek zorundadır. b) Borçlu, yardımcı şahıs eliyle borcunu ifa etmişse, yardımcı şahsın verdiği zararlardan dolayı kusuru olmasa da sorumludur. c) Yardımcı şahsın davranışı kusurlu değilse, BK. m. 116'ya göre tazminat ödeyen borçlunun yardımcı şahsa rücu etmesi mümkün değildir.

d) Akdî sorumlulukta tazminat miktarı belirlenirken haksız fiil hükümlerine müracaat edilemez. e) Yardımcı kişinin verdiği zarardan dolayı borçlunun sorumlu tutulabilmesi için borçlu ile zarar gören arasında önceden kurulmuş bir borç ilişkisinin bulunması gerekir.

S. 2. Aşağıdakilerden hangisi akdî sorumluluk için söylenemez?

a) Akdî sorumluluğun sözleşme ile sınırlandırılması mümkündür. b) Borçlunun o işin görülmesinde bir yararı yoksa sorumluluğu daha hafiftir. **c) Kusursuz sorumluluk, akit dışı sorumluluk halleri ile sınırlıdır. Borçlu kusursuz ise hiç bir zaman sorumluluğuna hükmedilemez.** d)

Yapma borçlarında borçlu borcunu ifa etmezse alacaklı, o işin, masrafı borçluya ait olmak üzere kendisi tarafından yapılmasına veya başkasına yaptırılmasına izin verilmesini hâkimden talep edebilir. e) Tazminat hesap edilirken zarar görenin ortak kusuru tazminatta indirim sebebi olarak dikkate alınır.

S. 3. Aşağıdakilerden hangisi akdî sorumluluğun şartlarından değildir?

a) Borca aykırılık b) Zarar c) Uygun illiyet bağı d) **Kasıt** e) Davranış

S. 4. Culpa in contrahendo nedir?

a) Kusurun, objektif ölçülere göre belirlenmesi **b) Sözleşme öncesi kusurlu davranıştan doğan sorumluluk** c) Ahde vefa ilkesi d) Akdin değişen şartlara uyarlanması ilkesi e) Sınırlı sayı ilkesi

S. 5. Zarar görenin çok yüksek bir gelir durumuna sahip olması halinde, tam tazminata hükmetmek zarar vereni müzayaka halinde bırakacaksa;

a) Hâkim dilerse tazminatta indirim yapabilir b) Hâkim böyle bir sebebe dayanarak tazminatta indirim yapamaz.

c) Zarar verenin kastı ya da ağır ihmali yoksa ve hakkaniyet gerektiriyorsa hâkim tazminatta indirim yapabilir. d) Hâkim, böyle bir durumda tazminatta indirim yapmak zorundadır. e) Hâkim tazminat talebini tamamen reddeder.

S. 6. Aşağıdakilerden hangisi, şeye ilişkin zararlarda tazminattan indirim sebebi olamaz?

a) **Zarar görenin rızası** b) Zarar görenin ortak kusuru

c) Tam tazminata hükmetmenin zarar verenin malî durumunu aşırı derecede kötüleştirecek olması d) Hatır işleri e) Zarar verenin kusurunun hafif olması

S. 7. Zarar hakkında söylenenlerden hangisi yanlıştır?

a) Akdin geçersiz olması sebebiyle ortaya çıkan zarar menfi zarardır. b) Mahrum kalınan kâr, müspet zarar kalemlerinden birini oluşturur. **c) Sözleşmeden dönme halinde istenebilecek zarar müspet zarardır.** d) Haksız fiillerde müspet zarar menfi zarar ayırımı söz konusu olmaz. e) Fesih geleceğe etkili olduğu için fesih halinde yoksun kalınan kârın tazmini istenebilir..

S. 8. Zararla ilgili söylenenlerden hangisi doğru değildir?

a) Müspet zarar kalemleri arasında ifa edilmeyen edimin değeri de yer alır. **b) Davranış ile zarar arasında uygun illiyet bağı varsa yansıma suretiyle ortaya çıkan zararların tazmini de istenebilir.** c) Zararın hesaplandığı tarihte henüz gerçekleşmiş olmayan fakat başka bir unsurun eklenmesine gerek olmaksızın gerçekleşmesi beklenen zarara, müstakbel zarar denir. d) Henüz mevcut olmayan fakat ilâve bir riskin girmesiyle ortaya çıkabilecek olan zararlara muhtemel zarar denir. e) İlliyet bağının olması şartıyla dolaylı zararların tazmini de talep edilebilir.

S. 9. Denkleştirme hakkında söylenenlerden hangisi doğrudur?

a) Denkleştirme yapılırken önce tazminat miktarı bulunur, daha sonra haksız fiil dolayısıyla elde edilen menfaatler bu miktardan düşülür. **b) Destekten yoksun kalma tazminatı hesap edilirken, zarar görene kalan maaş ya da miras denkleştirmede dikkate alınmaz.** c) Hayat sigortalarında, sigortadan tazminat alınmışsa, bu tazminatın denkleştirmede dikkate alınması gerekir. d) Mağdura yapılan yardımlar, eğer haksız fiil olmasaydı yapılmayacak idiyse, denkleştirmede dikkate alınır. e) Denkleştirmenin olabilmesi için haksız fiil ile yarar arasında uygun illiyet bağının bulunması şart değildir. Tabii illiyet yeterlidir.

S. 10. Aşağıdakilerden hangisi borçlunun temerrüdünün şartlarından biri değildir?

a) Edimin ifası mümkün olmalıdır. **b) Borçlu kusurlu olarak temerrüde düşmelidir.** c) Borçluya ihtar yapılmış olmalıdır. d) Alacaklı, edimi kabule hazır olmalıdır. e) Borç muaccel olmalıdır.

S. 11. Aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

a) Belirli vadeli borçlarda borçlunun temerrüde düşmesi için ihtar şarttır fakat sözleşmeden dönmek için borçluya ek süre vermek gerekir. **b) Kesin vadeli borçlarda borçlunun temerrüde düşmesi için ihtara, sözleşmeden dönmek için de ek süreye gerek yoktur.** c) Belirsiz vadeli borçlarda

borçlunun temerrüde düşmesi için ihtar gerekir fakat sözleşmeden dönmek için ek süreye gerek yoktur.

d) Belirli vadeli borçlarda borçlunun temerrüdü için ihtara, sözleşmeden dönmek için ek süreye gerek yoktur.

e) Kesin vadeli işlemlerde temerrüt için ihtar gerekse de sözleşmeden dönebilmek için ek süre vermeye gerek yoktur.

S. 12. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

a) Borçlunun temerrüde düşmesi durumunda TBK. m. 123'e göre borçluya verilen mehilin (ek sürenin), noter vasıtasıyla veya iadeli taahhütlü mektupla ya da telgrafla verilmesi gerekir. b) Alacaklı bu mehili bizzat tayin edebileceği gibi hâkime de tayin ettirebilir. c) Mehilin sonunda borçlu borcunu ödemediği taktirde alacaklı, ifadan vazgeçtiğini ya da sözleşmeden döndüğünü derhal beyan etmezse, ifa ile birlikte gecikme tazminatı isteme hakkını seçmiş sayılır. d) Alacaklı ifayı seçecekse mehil vermesine gerek yoktur. e) Verilen mehilin yararsız olacağı anlaşılıyorsa mehil vermeye gerek yoktur.

S. 13. İki tarafa borç yükleyen akıtlarda borçlunun temerrüdünde alacaklı, aşağıdaki haklardan hangisine sahiptir?

a) İfa ile birlikte müspet zararının tazminini isteyebilir b) İfadan vazgeçip menfi zararının tazminini isteyebilir. c) Sözleşmeden dönerek menfi zararının tazminini isteyebilir. d) İfadan vazgeçip gecikme tazminatı isteyebilir. e) Sözleşmeden dönerek gecikme tazminatı isteyebilir.

S. 14. Şirketinin müdürü M, şirketin aracını tamir ettirmek için tamirci T'ye müracaat etmiştir. T tamir işini yardımcısı Y'ye havale etmiştir. Y işini yaparken dikkatsiz davranmış ve lastik civatalarını iyi sıkıştırmamıştır. Yolda giderken lastik çıkmış, araç devrilerek hasar görmüş, aracı kullanan M ağır yaralanmıştır. M bir ay işe gidememiş bu arada şirketin de işleri aksamıştır. Şirket bu yüzden 50.000 TL zarar görmüştür. Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

a) Şirketin aracın hasar görmesi yüzünden T aleyhine dava açabilir fakat hukuka aykırılık bağı olmadığı için 50.000 TL tutarındaki zararının tazminini T'den isteyemez.

b) Şirketin aracın hasar görmesi yüzünden T aleyhine dava açabilir fakat uygun illiyet bağı olmadığı için 50.000 TL tutarındaki zararının tazminini T'den isteyemez.

c) Şirketin T'ye karşı dava açamaz çünkü işi yapan T olmadığı gibi T'nin kusuru da yoktur. d) Şirketin aracın uğradığı zarar dolayısıyla T'ye karşı dava açabilir fakat Y'ye karşı dava açamaz. e) Şirketin hem aracın hasar görmesi hem de 50.000 TL tutarındaki zararı sebebiyle Şirketin ve Y aleyhine dava açabilir. Zira her iki zarar ile borca aykırı davranış arasında uygun illiyet bağı vardır. T ve Y, Şirketine karşı müteselsil olarak sorumludur.

S. 15. Aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

Sözleşme ile borcun zamanında ifa edilmemesi hali için bir cezai şart kararlaştırılmışsa; a) Borçlu kusuru ile temerrüde düşmüşse alacaklı cezai şartı talep edebilir.

b) Cezai şart için borçlunun kusuru ile temerrüde düşmesine gerek yoktur fakat zararın gerçekleşmesi gerekir. c) Borçlunun kusurunun bulunması gerekir fakat kusuru ispat yükü alacaklıda değildir. d) Cezai şartı talep edebilmek için borçlunun kusurlu olması gerekmediği gibi alacaklının zarar görmüş olması da şart değildir. e) Alacaklının cezai şart ile birlikte ayrıca uğradığı zararların tazminini de talep etmesi mümkündür. Bunun için zararın miktarı önemli değildir.

S. 16. Aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

a) Sorumluluk hukukumuzda hâkim olan ilkelerden biri şahıs ile sorumluluk ilkesidir. Buna göre alacaklıya karşı sadece borçlu fert olarak sorumludur. Borçlunun borcundan dolayı bir başkası sorumlu tutulamaz.

b) Sınırsız sorumluluk, borçlunun bütün malvarlığı ile sorumlu olması demektir. c) Sınırsız sorumluluk halinde borçlunun bazı mallarının haczi caiz değildir. d) Bugün ilke olarak sınırsız sorumluluk geçerlidir. Sınırlı sorumluluk ise istisnaî olarak uygulanmaktadır. e) Bir başkasının borcunu teminat altına almak amacıyla malı üzerinde alacaklı lehine rehin hakkı tesis eden kişinin sorumluluğu konu itibarıyla sınırlı malvarlığı ile sorumluluktur.

S. 17. Aşağıdakilerden hangisi miktar itibarıyla sınırlı malvarlığı ile sorumluluk değildir?

a) Kefilin sorumluluğu b) Sözleşme ile borçlunun belli bir miktara kadar sorumlu olacağının kararlaştırılması hali c) Başkasının borcu için bir malını rehin verenin bu borçtan dolayı sorumluluğu d) Müşterilerin yanlarında getirdikleri eşyanın kaybindan dolayı otelci ve hancıların sorumluluğu. e) Hiçbiri

S. 18. Kusursuz sonraki imkânsızlığın sonucu nedir?

a) Borç ilişkisi batıldır (kesin hükümsüzdür). b) Borç ilişkisi iptal edilebilir. c) Borç ilişkisi hiç kurulmamıştır. d) Borçlunun borcu sona erer fakat borçlu sebepsiz zenginleşme hükümlerine göre aldıklarını iade etmek zorundadır. e) Borçlunun borcu devam eder fakat borcunu ifa edemeyen borçlu tazminat ödemek zorunda kalır.

S. 19. Aşağıdakilerden hangisi yan edim yükümlülükleri için söylenemez?

a) Yan edim yükümlülükleri aslı edimden bağımsız olarak dava edilemezler. b) Yan edim yükümlülükleri, aslı edime tâbi ve ikinci derecede nitelik taşırlar. c) Yan edim yükümlülükleri sözleşmeden doğabilecekleri gibi kanundan ya da dürüstlük kuralından doğabilirler. d) Yan edimler aslı edimden bağımsız bir amaç ve muhtevaya sahiptirler. e) Bir borç ilişkisinde yan edim yükümlülüğü olan bir yükümlülük, başka bir borç ilişkisinde aslı edim yükümlülüğü olabilir.

S. 20. Borçlunun borcunu gereği gibi ifa etmesine yardımcı olan ya da alacaklının ifa dolayısıyla mal ya da şahıs varlığının zarar görmesine engel olma amacı taşıyan hükümlere ne ad verilir?

a) Tali yükümlülükler b) Yan edim yükümlülükleri c) Yan yükümlülükler d) Edim yükümlülükleri e) Aslı yükümlülükler

METİN SORULARI

S. 1. Kusur nedir, kaç türdür? Örnekler vererek açıklayınız (10 puan)

S. 2. Destekten yoksun kalma tazminatı nedir, nasıl hesap edilir? Ana hatları ile açıklayınız. (10 puan)

**Başarılar Dilerim
Prof. Dr. Şahin AKINCI**